

Peter Wortel (Amsterdam, 1954)
mail@peterwortel.nl
www.peterwortel.nl
Instagram peterwortel.nl

Why a Judaica exhibition?

My father was a graphic designer and he used various techniques in his work, many of which he taught me. Because of my background I came in contact at an early age with various artists and I knew that when I was older I wanted to be an artist just like my father. Jewish affairs also interested me from an early age, probably because of the stories I heard via my grandmother about the war. My grandparents lived in a Jewish neighbourhood in Amsterdam and I heard a little about the experiences of my Jewish grandfather Isaac, who was not transported but was in prison and was forced to work, because of his “mixed” marriage. My mother had a very difficult time as I was growing up trying to process many of her own painful experiences during the war years and afterwards

I became an artist as I had hoped, at first my work was focused on war and threatening situations, after that period, my work was about people in relationship to architecture, one of my favourite subjects and about thirty years ago I became very aware of my Jewish background. I started reading books about judaism, talking to people that knew a lot more than I about the subject, I even learnt a little Hebrew and it enriched my life, I wanted to know more. I went with my wife to Israel and we have been going regularly ever since. Judaica became one of the subjects of my art.

I wrote a book of poems, impressions, each impression translated into five languages, Hebrew, Dutch, English, German and French. (Book: Thirty Impressions : ISBN 978-90-817813-6-7). The book is based on one of our holidays in Israel, this time with our youngest son who is blind. It was interesting to see how he experienced Israel, how people reacted to him there, how he reacted to various jewish artifacts and situations. Because I am a visual artist I created woodcuts for each impression that I wrote. The book was published to coincide with my first judaica exhibition of various reliefs about Jewish subjects that I had been working on over the years.

My second Judaica exhibition was in the Groningen Synagogue and that was principally the 30 Impressions and some reliefs.

The reliefs are based upon the Hebrew Bible, traditions and rabbinic literature. They required of me intensive study or - in Yiddish - 'learning'. Each relief has a message, symbols or references, which I have explained in a short booklet, making the experience of looking at the relief more enriching for the viewer.

I would be thrilled if there was a possibility of a “travelling” exhibition. It is one compact exhibition in five languages. The Impressions are easily printed in the language of the country that the exhibition would be in and the reliefs speak for themselves. We have made a short film (7 minutes) in which our son answers questions about five impressions from the book in dutch with english subtitles.

My hearts desire is to help to bring more understanding to people who know very little about judaism. Symbols, customs, habits, experiences that are normal in jewish society and very difficult to understand if your not jewish.

The subject that originally caused so much pain in my younger years has brought gradually a deep enrichment to my life and that of my wife and children.

Waarom een judaica tentoonstelling?

Mijn vader was grafisch ontwerper en hij gebruikte verschillende technieken in zijn werk waarvan ik veel van kon leren. Door mijn achtergrond kwam ik op jonge leeftijd in contact met verschillende kunstenaars en ik wist dat ik later, net als mijn vader, kunstenaar wilde worden. Ook joodse zaken interesseerde mij van jongs af aan, waarschijnlijk door de verhalen die ik via mijn oma over de oorlog hoorde. Mijn grootouders woonden in een joodse wijk in Amsterdam en ik hoorde een beetje over de ervaringen van mijn joodse grootvader Isaac, die niet werd weg gevoerd maar in de gevangenis zat en gedwongen werd te werken vanwege zijn 'gemengde' huwelijk. Mijn moeder had het heel moeilijk toen ik opgroeide en probeerde veel van haar eigen pijnlijke ervaringen tijdens de oorlogsjaren en daarna te verwerken

Ik werd kunstenaar zoals ik had gehoopt, eerst was mijn werk gericht op oorlog en dreigende situaties, daarna ging mijn werk over mensen in relatie tot architectuur, een van mijn favoriete onderwerpen en ongeveer dertig jaar geleden werd ik me zeer bewust van mijn joodse achtergrond. Ik begon boeken over het jodendom te lezen, sprak met mensen die veel meer wisten dan ik over het onderwerp, ik leerde zelfs een beetje Hebreeuws en het verrijkte mijn leven, ik wilde meer weten. Ik ging met mijn vrouw naar Israël en sindsdien gaan we regelmatig. Judaica werd een van de onderwerpen van mijn kunst.

Ik schreef een boek met gedichten, impressies, elke impressie vertaald in vijf talen, Hebreeuws, Nederlands, Engels, Duits en Frans. (Boek: Dertig indrukken: ISBN 978-90-817813-6-7).

Het boek is gebaseerd op een van onze vakanties in Israël, dit keer met onze jongste zoon die blind is. Het was interessant om te zien hoe hij Israël ervoer, hoe mensen daar op hem reageerden, hoe hij reageerde op verschillende joodse objecten en situaties. Omdat ik beeldend kunstenaar ben, heb ik voor elke impressie die ik schreef houtsneden gemaakt. Het boek werd gepubliceerd ter gelegenheid van mijn eerste judaica-tentoonstelling van ingelijste Impressies en verschillende reliëfs over joodse onderwerpen waar ik in de loop der jaren aan had gewerkt.

Mijn tweede judaica-expositie was in de Groningse Synagoge en dat waren voornamelijk de 30 Impressies en enkele reliëfs.

De reliëfs zijn gebaseerd op de Hebreeuwse Bijbel, tradities en rabbijnse literatuur. Ze waren het resultaat van mij intensieve studies of - in het Jiddisch - 'lernen'. Elk reliëf heeft een boodschap, symbolen of verwijzingen, die ik heb uitgelegd in een folder, waardoor de ervaring van het kijken naar het reliëf voor de kijker meer verrijkend is.

Ik zou heel blij zijn als er een mogelijkheid was voor een 'reizende' tentoonstelling. Het is één complete tentoonstelling van de dertig Impressies die in een van de vijf verschillende talen te leveren is en de reliëfs spreken voor zich. We hebben een korte film gemaakt (7 minuten) waarin onze blinde zoon vragen beantwoordt over vijf Impressies uit het boek, in het Nederlands en is voorzien met Engelse ondertiteling.

Het is mijn hartenwens om te helpen om meer inzicht te brengen bij mensen die weinig weten over jodendom. Het onderwerp dat aanvankelijk zoveel pijn deed in mijn jonge jaren, maar gaandeweg een diepe verrijking heeft gebracht in mijn leven en dat van mijn vrouw en kinderen. Symbolen, gewoonten, gebruiken, ervaringen die normaal zijn in de joodse samenleving en moeilijk te begrijpen als je niet joods bent.

Het is mijn hartenwens om te helpen een schakel te zijn tussen mensen die weinig weten over het jodendom en het onderwerp dat oorspronkelijk zoveel pijn heeft veroorzaakt in het leven van mijn familie en geleidelijk aan zo'n diepe verrijking heeft gebracht in mijn leven en dat van mijn vrouw en kinderen.